



# vašartaštine

KULTURA POZORIŠTE KNJIGE [ UMETNOST ] FILM MUZIKA TV ESEJ

PRED NASTUP NA EXITU

LAIBACH

## Politička korektnost je tabu koji treba rušiti

Razgovarao Branko Rosić

**O**ve godine je 40 godina Laibacha. Da li ste slutili da ćete imati toliki rok trajanja? „Najopasnija grupa na svetu“ je i dalje opasna?

Sad smo zapravo već u 41. godini ali nije bitno... Već smo na početku koncipirali Laibach kao maratonski projekat; kao mašinu koja traje, Odisej koji luta kroz vreme i prostor, bezvremenski monolit iz Kjubrikove „Odiseje“. Samo rokenrol umire mlad ali Laibach se ne bavi rokenrolom, koristimo ga možda samo kao začim glavnog jela. Da li smo 'najopasnija grupa na svetu' ne znamo, tako kažu neki kritičari i analitičari. Nama se više čini da smo najopasniji samo po sebe.



**Laibach je nastao u YU, pa je označen kao bend koji ukida granice, nedavno su se spominjale nove granice na Balkanu?**

Da, mi ih ukidamo a drugi ih opet postavljaju. Ljudski rod i njegov karakter očito voli granice. I politika bez njih nema prave svrhe. Ipak najproblematičnije su granice u glavama. One fizičke lako je rušiti ali ove u glavama ostaju. Tako će biti sve dok traje princip iskorištavanja čoveka po čoveku. A kad toga više nema, verovatno će i ljudski rod nestati.

**Kako danas Laibach funkcioniše u svetu političke korektnosti? Šta su današnji tabui koje treba rušiti?**

Sigurno je danas politička korektnost glavni tabu, koji treba rušiti, ako ni zbog čega drugog onda barem zbog praktičiranja zdravorazumnog humora. Ali pitanje je kako uopšte funkcionirati u svetu političke korektnosti, kad je baš politika ta koja je najnekorektnija. Kako (i zašto) onda rušiti političku korektnost, kad je politika ta koja je svojim jezikom i odlukama najradikalnije ruši; politika, koja je u svom osnovnom principu utilitarna i autoritarna, sad postaje i 'politič-

ki' nekorektna, da na taj način lakše koketira sa svojim biračkim telom. Odgovor bi trebalo da bude jednostavan - treba srušiti politiku i zauzeti njezino mesto ali sa njoj potpuno suprotnih, inverznih, antiautoritarnih i antiutilitarnih kulturoloških pozicija - potrebno je izmanipulirati manipulaciju samu, da bi se na taj način - u teoriji - promenio i kod političke korektnosti. Ali praksa nam govori suprotno; jezik političke nekorektnosti u kulturnoj paradigmi nema prave svrhe bez moćnog prisustva politike i ideologije, jer je on u prvom redu izričito naperen baš protiv njih. A možda je danas zaista došlo vreme da je politički najnekorektniji stav baš striktno praktičiranje političke korektnosti... No, ako je tako, mi odlazimo prvom raketom na Mars.

**A kakav će nas svet sačekati posle kovida-19?**

Nakon kovida-19 dolazi svet kovida-20, pa zatim kovida-21, i tako dalje. U tom redosledu potenciranih negativnih utopija ništa se bitno promeniti neće, sve dok u svetu dominira narativ kapitalističke (anti)utopije. Bogatstvo i moć još će dalje ostati u rukama odabranog procenata ljudi, koji će svim mogućim manipulacijama i iluzijama slobode iskorištavati i ugnjetavati preostalu populaciju. Menjati će se tehnologija, menjati će se distribucija i sredstva komunikacije. Menjati će se i jezik komunikacije i politike, ali u principu sve će ostati isto. Sloboda, jednakost, bratstvo, demokratija i ostale velike i večite nedostižne ideje još će dalje postojati i paliti našu filozofsku maštu, ali istina će nam i dalje ostati sve nedostupačnija, istine za nas neće biti. Možda će u nekoj kvaziidealnoj konstelaciji čak i sve biti dozvoljeno, ali ništa neće biti istinito. To nas dakle čeka posle kovida-19, osim naravno ako se ljudi masovno ne okrenu Laibachu i slušaju šta imamo da kažemo. **N**

